

VENDIM
Nr. 58, datë 13.7.2015

**SKEMA E NDIHMËS SHTETËRORE, PËR REALIZIMIN E INVESTIMEVE
STRATEGJIKE**

Komisioni i Ndihmës Shtetërore me pjesëmarrjen e:

Arben Ahmetaj	kryetar
Mimoza Dhëmbi	anëtar
Dareka Dariu	anëtar
Ahmet Maqcellari	anëtar
Anduena Dedja	anëtar.

Në mbledhjen e tij të datës 13/07/2015, shqyrtoi skemën e ndihmës shtetërore për dhënien e lehtësive investitorëve në mbështetje të investimit strategjik, në kuadër të zbatimit të ligjit nr. 55/2015 “Për investimet strategjike në Republikën e Shqipërisë”, të njoftuar me shkresën nr. 4917, datë 15.06.2015 nga Drejtoria e Mbështetjes së Sipërmarrjes në Ministrinë e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes, si dhe vendosi të vlerësojë përputhshmërinë e kësaj skeme të ndihmës me legjislacionin e ndihmës shtetërore.

I. PËRSHKRIMI I MASËS

a) Parashikimet kryesore të ligjit për investimet strategjike

1. Ligji nr. 55/2015 “Për investimet strategjike në Republikën e Shqipërisë” ka si qëllim nxitjen dhe mbështetjen e investimeve strategjike vendase dhe të huaja në sektorë dhe fushat e ekonomisë së vendit që paraqesin potencial të lartë zhvillimor. Ky ligj përcakton se investimet strategjike janë investimet private, publike ose publike-private në sektorët e energjisë dhe minierave, transportit, infrastrukturës dhe komunikimeve elektronike dhe mbetjeve urbane, turizmit, bujqësisë dhe peshkimit, zonave të teknologjisë dhe zhvillimit ekonomik, zonave me përparësi zhvillimi, si edhe nënsektorëve specifike të cilët do të përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

2. Nenin 27 “Përdorimi i pasurive të paluajtshme shtetërore për realizimin e investimeve strategjike” parashikon që:

1. Në dispozicion të zhvillimit dhe realizimit të projekteve investuese strategjike, sipas këtij ligji, mund të vihen trojet, pyjet, tokat bujqësore, si dhe pasuritë e tjera të paluajtshme, në pronësi të shtetit shqiptar.

2. Mënyra e vënies në dispozicion të pasurive të paluajtshme në pronësi të shtetit shqiptar, për zhvillimin dhe realizimin e projekteve investuese strategjike, rregullohet me vendim të Këshillit të Ministrave, sipas legjislacionit në fuqi.

3. Neni 31 “Fondi i pasurive të paluajtshme për mbështetjen e investimeve strategjike”, parashikon që:

1. Në funksion të mbështetjes shtetërore për realizimin e investimit, krijohet Fondi i Pasurive të Paluajtshme për Mbështetjen e Investimeve Strategjike, i cili krijohet nga pasuritë e paluajtshme shtetërore, në pronësi të institucioneve qendrore apo të njësisë të qeverisjes vendore.

2. Mënyra e krijimit, funksionimit dhe administrimit të këtij fondi miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave.

b) Arsytet për vlerësimin e masës

4. Komisioni i Ndihmës Shtetërore vëren se:

1. Vënia në dispozicion e trojeve, pyjeve, tokave bujqësore, si dhe të pasurive të tjera të paluajtshme, në pronësi të shtetit shqiptar për zhvillimin dhe realizimin e projekteve investuese strategjike, mund të përbëjë ndihmë shtetërore.

2. Krijimi i Fondit të Pasurive të Paluajtshme për Mbështetjen e Investimeve Strategjike, me përbërje pasuritë e paluajtshme shtetërore në funksion të mbështetjes shtetërore për realizimin e investimit,

aktivizon elementë të ndihmës shtetërore.

II. VLERËSIMI I MASËS

1. Ekzistenca e ndihmës shtetërore

5. Neni 4 i ligjit nr. 9374, datë 21.04.2005 “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar, parashikon se: “Përveç rasteve të parashikuara ndryshe në këtë ligj, ndalohet çdo ndihmë e dhënë nga burimet shtetërore, në çfarëdolloj forme, e cila, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, shtrembëron ose kërcënon të shtrembërojë konkurrencën duke dhënë përparësi për një ose disa ndërmarrje të caktuara ose për prodhimin e produkteve të caktuara.”

6. Në interpretim të nenit 4, pika 2, të ligjit për ndihmën shtetërore, masa përbën ndihmë shtetërore nëse autoritetet shtetërore ofrojnë pasuri në pronësi të shtetit shqiptar për ndërmarrjet/subjektet investuese strategjike dhe japin ndihmë shtetërore në formën e:

- a) grantit dhe subvencioneve;
- b) përjashtimin, uljen dhe diferencimin e taksave;
- c) faljen e pagesave të prapambetura dhe gjobave;
- d) faljen e borxheve ose mbulimin e humbjeve;
- e) garancitë mbi kreditë ose dhënien e kredive me norma interesi të ulta;
- f) uljen e detyrimeve të sigurimeve shoqërore;
- g) uljen e çmimit të produkteve të ofruara, ose shitjen e pronës shtetërore nën çmimin e tregut, ose blerjen e produkteve me çmim më të lartë se ai i tregut;
- h) zmadhimin e kapitalit shtetëror tek ndërmarrjet ose ndryshim të vlerës së tij në rrethana të cilat nuk janë të pranueshme për një investitor privat që vepron në kushte ekonomike normale.

7. Nëpërmjet zbatimit të ligjit nr. 55/2015 “Për investimet strategjike në Republikën e Shqipërisë”, nëse autoritetet shtetërore vënë në dispozicion trojet, pyjet, tokat bujqësore, si dhe pasuritë e tjera të paluajtshme, në pronësi të shtetit shqiptar me kushte dhe kritere të favorshme kundrejt normave të tregut të vlefshme për subjekte investuese strategjike¹, në ndonjërin prej formave që parashikohen në pikën 2, të nenit 4 të ligjit nr. 9374, datë 21.04.2005 “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar, atëherë masa mund të përbëjë ndihmë shtetërore.

8. Autoritetet shtetërore duhet të vlerësojnë nëse japin ndihmë shtetërore në momentin e vënies në dispozicion të pasurive të paluajtshme në pronësi të shtetit shqiptar, për zhvillimin dhe realizimin e projekteve investuese strategjike, të rregulluara me vendim të Këshillit të Ministrave, sipas legjislacionit në fuqi.

2. Përputhshmëria e skemës së ndihmës shtetërore

9. Legjislacioni evropian për ndihmën shtetërore përcakton 2 metoda për përjashtimin e mundësisë së ekzistencës së elementëve të ndihmës shtetërore²:

Së pari, shitjen e tokës dhe pronave shtetërore mbi bazën e një procedure të ofertave të publikuara, të hapura dhe pa kushte, në krahasim me përdorimin e procedurës së ankandit, duke pranuar ofertën më të mirë apo të vetme, dhe

Së dyti, një vlerësim *ex-ante* i raportit të vlerësimit i përgatitur nga një ekspert i pavarur.

Këto metoda kërkojnë të sigurojnë që çmimi me të cilin prona është ofruar në dispozicion të projekteve investuese strategjike nga një autoritet publik të reflektojë në mënyrë të drejtë, sa më shumë të jetë e mundur, vlerën e tregut të pronës së ofruar. Në këtë mënyrë do të përjashtohet mundësia që vënia

¹ Ligji nr. 55, datë 28.05.2015 neni 3, pika 17 përkufizon se “*Subjekte investuese strategjike*” janë subjektet investuese të interesuara për zhvillimin dhe realizimin e një investimi të kualifikuar si strategjik, sipas këtij ligji. Subjekte investuese strategjike mund të jenë personat juridikë privatë, vendas dhe të huaj.

² OJ C 209, 10.7.1997, p. 3

në dispozicion e pronës publike t'i japë një avantazh ekonomik investitorit të investimit strategjik. Megjithatë nuk përjashtohet mundësia e përdorimit të metodave të tjera të vlerësimit për të vërtetuar nëse çmimi realisht i paguar nga investitori pasqyron, për aq sa është e mundur, vlerën e tregut të pronës publike³.

10. Për sa më lart, Komisioni i Ndhmës Shtetërore e konsideron skemën e ndihmës shtetërore të krijuar nëpërmjet hartimit të projektligjit "Për investimet strategjike në Republikën e Shqipërisë", në përputhje me nenin 13, shkronja "a" të ligjit nr.9374 datë 21.04.2005 "Për ndihmën shtetërore", të ndryshuar.

PËR KËTO ARSYE,

Komisioni i Ndhmës Shtetërore, në bazë të neneve 4, 13, shkronja "a", 17, shkronja "ç", 22, pika 2, 30 dhe 31, të ligjit nr. 9374, datë 21.04.2005 "Për ndihmën shtetërore", të ndryshuar,

VENDOSI:

1. Në zbatim të nenit 27, pika 2 e ligjit nr. 55/2015 "Për investimet strategjike në Republikën e Shqipërisë", në vendimin e Këshillit të Ministrave të përcaktohet se "për çdo rast të vënies në dispozicion të pasurive të paluajtshme në pronësi të shtetit shqiptar, për zhvillimin dhe realizimin e projekteve investuese strategjike, të merret miratimi paraprak nga Komisioni i Ndhmës Shtetërore, sipas procedurave të përcaktuara në legjislacionin e ndihmës shtetërore".

2. Në zbatim të nenit 31, pika 2 e ligjit nr.55/2015 "Për investimet strategjike në Republikën e Shqipërisë", në vendimin e Këshillit të Ministrave të përcaktohet se "për funksionimin dhe administrimin e Fondit të Pasurive të Paluajtshme për Mbështetjen e Investimeve Strategjike do të të merren parasysht të gjitha format e ndihmave që ndërmarrjet/ subjekte investuese strategjike kanë përfituar apo mund të përfitojnë nga burime të tjera shtetërore".

3. Agjencia Shqiptare e Zhvillimit të Investimeve (AIDA), në rolin e "dritares unike", në kuadër të zbatimit të detyrave funksionale e të ofrimit të shërbimeve për investitorin, të përcaktuara në ligjin për investimet strategjike, brenda datës 31 mars të çdo viti të paraqesë informacion për zbatimin e nenit 27 dhe 31 e ligjit, nr. 55/2015, "Për investimet strategjike në Republikën e Shqipërisë" për vitin paraardhës financiar.

4. Ky vendim të botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETARI

Arben Ahmetaj

³ Vendimi i Komisionit Evropian 30/01/ 2008 State Aid C 35/06 (ex NN 37/06)